

Örömmel készülünk

a Szegedi Szabadtéri Játékokra

Beszélgetés Galina Ulanovával, a Szovjetunió népművészeivel
A Dél-Magyarország számára írta: A. Petrova

A rádió és az újságok közléseiből néhány nappal ezelőtt tudtuk meg az érdekes hírt: a Szegedi Szabadtéri Játékokon fellépő szovjet balettszoport művészeti vezetésével Galina Ulanová, a világhírű táncosnő, a szegediek szeretett régi ismerőse, a Szovjetunió népművésze bízta meg. A szegediek örömmel fogadták a hírt, hiszen akik látták 1949-es szegedi szereplését, jól emlékeznek a felejthetetlen élményre. Amikor Galina Ulanová újabb szegedi látogatásának híre megjelent, többen érdeklődtek szerkesztőségünkben a látogatás részleteiről. Ezért felkértük A. Petrovát, a Hírek sajtóiroda munkatársát, beszélgetni a művésznővel a szegedi látogatásról. Az alábbiakban közöljük a beszélgetésről készült tudósítást.

Az Egyesült Államok és Kína után Szegeden

A Szegedi Szabadtéri Játékokon — felelte a művésznő az első kérdésre — négy előadásban mutatjuk be Szergej Prokofjev *Kővirág* című balettjét. A világhírű szovjet zeneszerzőnek ezt a művét jól ismerik külföldön is, látták már az Egyesült Államokban, Kínában és más országokban. Mindenütt igen meleg fogadtatásra talált. Reméljük, megtalálja az utat a szegedi közönség szívéhez is. Együttünk minden erejével erre törekszünk.

— Kiket láthatnak a magyar nézők a *Kővirágban*?

— A Moszkvai Nagyszínház Szegedre utazó együttese — mondotta a művésznő — 120 tagú. Többségük fiatal. De nagyon tehetséges fiatal, s annak ellenére, hogy viszonylag nem régen szerepelnek a színpadon, sikerrel mutatkoztak be, sőt már külföldi színpadon is elismerést szereztek maguknak. Mint például Jekatyerina Makszimova, Jelena Rjabinkina, Vlagyimir Vasziljev és mások. Az idősebb nemzedéket N. Szamohvalva, M. Kondratyeva, V. Tyihonov képviselik.

Arra a kérdésre, van-e tanítványa az említett táncosok között, a művésznő így válaszolt:

— Hogyne, természetesen. J. Makszimovával és J. Rjabinkinával sokat foglalkozom. Mindketten nagyon tehetséges táncosnők, s ami a legfontosabb: igen szorgalmasak. Kétségtelenül nagy jövő áll előttük.

Korunk

legjobb balettkarmestere vezényel

— Ki rendezte a Nagyszínházban a *Kővirág*ot?

— A balettet a Leningrádi Opera- és Balettszínház fiatal és tehetséges balettmestere, Jurij Grigorovics rendezte. A rendezés alapon dolata, koreográfiája modern. Nem utolsósorban ezért aratott mindenütt rendkívül nagy sikert. A *Kővirág* hosszú időre helyet biztosított magának színházunk repertoárjában. Jurij Grigorovics egyébként Leningrádban nemrég új balettet rendezett Nazim Hikmet témájára, *Legenda a szerelméről* címmel.

— A zenekart Jurij Fajera, a Szovjetunió népművésze vezényli — felelte az újabb kérdésre Galina Ulanová — aki már negyven éve végzi a Nagyszínház baletteladásainak zenei irányítását és akit nemrégiben Franciaországban „korunk legjobb balettkarmestereinek” nevezték és ismertek el.

— Meg kell még említenem Virszaladze „diszlettervező” finom, Bazzov mesei hangulatát jól visszaadó munkáját.

„Sok emberrel szeretnék beszélni...”

— Hol lépnek fel Szegeden kívül a Nagyszínház művészei?

— A szegedi balettbemutató után néhány vidéki városban szerepelünk, utána pedig Budapestre utazunk. Néhány koncertet adunk, ahol nemcsak a Nagyszínház balettkapcsolata, hanem az opera szílistái és a zenekara is fellel. A Nagyszínházban a művészek most tart-

ják az utolsó próbáikat. A budapesti opera színpadán a Szergej Rahmanyinov zenéjére írt Chopeniana, Paganini és Bartók Béla Csodálatos mandarinjának zenéjére írt *Éjjeli város* című egyfelvonásos balettet mutatjuk

be. Ezenkívül a margitszigeti szabadtéri színpadon Csajkovszkij *Hattyúk tava* című balettjének egy felvonását és két nagy koncertet láthatnak majd a nézők.

— Utolsó kérdés: mit vár magyarországi látogatásától?

— 1949-ben jártam Magyarországon, egy koncertmúsort keretében léptem fel. Azóta sok év telt el. Most sok mindent szeretnék látni, sok emberrel szeretnék beszélni. Az utazás nem lesz könnyű, de örömmel várjuk a találkozást a magyar nézőközönséggel. Ez számunkra annál is inkább érdekes, mert a Nagyszínház először utazik a Magyar Népköztársaságba.

Fordította: Bálint István.

GALINA ULANOVA

Elkészült a Ságváritelep házhelyrendezési terve

Az érdeklődők már augusztus második felében vásárolhatják a telkeket

A pécsi Geodéziai Intézet szegedi kirendeltsége elkészítette a Ságváritelepen kialakítandó új ház helyek rendezési tervét. Ezzel gyakorlati stádiumába lépett, s néhány hét múlva folytatódhat a családi ház-építkezés Szeged nagy fejlődés előtt álló külterületén. Itt ugyanis — a korábbi építkezéseken kívül — a városrendezési terv szerint

új lakónegyed épül. A vasúti töltéstől kifelé haladva háromszáz méterre, balra a Szabadkai úttól létesül az új városrész fűtőcája. Ettől délre folytatódhatnak a magán családi ház-építkezések, míg

északra az állami épületeket emelnek.

Ez utóbbi részen most még a KISZ építőháza kapott otthont, de néhány esztendő múlva folyamatosan beépítik a területet. Itt öt-öt családi lakrészről álló földszintes sorházakat és hat-hatlakásos kétemeletes bérpalotákat építenek. A takaros tömbökben sorakozó

földszintes épületekben összesen kétszáz, a kétemeletesekben pedig hatvan család lel otthonra.

Az előbbieket az állami építkezések során lebontott házak és a városrendezési terv szerint megszüntetendő bérházak közötti,

udvari épületek anyagából készítik.

Sok, jelenleg még korszerűtlen, sötét udvari helyiségekben élő család kap itt lakást. Viszont a bérházak között is világos, tágas téréseket nyílnak, melyeket parkosítanak, s gyermekjátéktérre alakítanak át. E kétemeletes bérházakkal tarkított fás, közművesített állami házból álló lakónegyedtől délre, szép környezetben építhetnek a magánosok. Háromfajta lehetőség nyílik számukra: negyven darab kettős ikerház, három hatlakásos sorház és hét egyedülálló családi ház építése. Összesen tehát

százötven építhetnek majd Ságváritelepen e részen. A végleges terv szerint valamennyi ház előkertes lesz.

A kiosztási földkönyv szerint a sorházak egy-egy lakásához 100—129, az egyedülállókhöz 140, az ikerházakhoz pedig 171 négyzetméter teret tartozik.

Most, hogy a műszaki munkákat elvégezték, gyors ütemben következhetnek az egyéb igazgatási eljárások is. Az új lakónegyed egy részén fekvő magánparcellákat megfelelő kártalanítással kisajátítják, s ezek állami tulajdonba kerülnek. Egy hónapon belül várható az új parcellák új helyrajzi számai szerint a telekkönyvi átvezetés is. Ezt követően a

Kádár elvtárs fogadta a vasúti konferencia miniszteri vendégeit

Szombaton Kádár János elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, államminiszter és Kállai Gyula elvtárs, a Minisztertanács első elnökhelyettese fogadta a 6. vasúti miniszteri konferencia delegációvezető minisztereit. A vendégeket Kossa István elvtárs, közlekedés- és postaügyi miniszter mutatta be. A fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le.

Lengyel tanítóképző látogatása Szegeden

A Szegedi Felsőfokú Tanítóképző Intézet vendégeként Szegeden tartózkodik a Nowa-Huta-i tanítóképző-licium 44 tagú küldöttsége. A lengyel vendégek Jan Piskorz vezetésével a tanítóképzést és a tanárképzést tanulmányozzák Szegeden. De megtekintették már a város nevezetességeit, többek között a hírből jól ismert szabadtéri színpadot, s meglátogatták a szarvasi arborétumot. Tegnap, szombaton este a tanítóképző nagyertermében ismerkedési estet tartottak, ma pedig Tápéra látogatnak, s hétfőn este országjáró körútra indulnak. A körút első állomása a Balaton, majd Budapest, Eger és Miskolc nevezetességeit tekintik meg.

A Kővirág plakátja

Rövidesen mindenütt láthatók lesznek a Moszkvai Akadémiai Nagyszínház balettegyüttesének szegedi fellépését hirdető plakátok, amelyeket Moszkvában készítettek. E nagyon szép, izléses nyomtatványok egész biztosan még fokozzák azt az érdeklődést, amely országunkba megnyilvánul Prokofjev *Kővirág* című balettjének szegedi bemutatója iránt.

Miért sorvad az újítómozgalom a Vasöntödében?

A vasöntő újítómozgalomának kezdetei homályba vesznek. Az újítási napló ma fellelhető első kötete 1954-ből való. Am az első újítás, amit feljegyeztek benne, már a 299-es sorozatot viseli. Lapozzuk végig a naplót, vajon mit lehet megtudni belőle?

1957 október: a mintaszakosok azelőtt kézzel smirglizték az öntvény mintákat. Az újítás szerint ezután kör-

fűrszgépen, 1958 augusztus: a motorpajzs-öntvények gyártásánál áttértek a gépi formázásra. 1958 október: a bordás motorházak formáit gázolajjal kevert grafitval vonják be. Simább az öntvényfelület, könnyebb a munkálás. 1959 július: az apróbb öntvényeket nem talajon, hanem géppel formázzák, úgynevezett univerzális lapra szerelve. 1959 december: gyűrű alakú formázószekrény használatának bevezetése. 1960 július: az esztergált, megmunkált öntvény hegesztésének megoldása. 1961 február: a fedérmok vastalanítása mágnessel.

Hét év alatt alig 40 újítás

Első olvasásra talán feleslegesnek tűnhet a felsorolás. Mit jelent ez a néhány dátum, újításleírás? Meglehetősen sokat. Az apróbb újításoktól eltekintve, nagyjából ennyit használnak jelenleg is négy év természetéből. Ugye nem sokat? A vasöntőde védelmében azonban el kell mondani, hogy egy-egy újítás legtöbbször csupán egyetlen gyártmányhoz szól. Ha a rendelés megszűnik, meghal vele az újítás is.

Jelenleg körülbelül az 580-ik sorszámmal tartanak az újítási naplóban. Eszerint az elmúlt hét év alatt átlagosan évi 40 újítást adtak be a dolgozók. Annnyit, mint némely üzemben egyetlen hét alatt. De az elfogadott újítások száma fele ennek, a bevezetetté még kevesebb, — mint már említettem — edeskevés.

A hibák okai

Lehetetlen, hogy csak a sűrű profilváltozás okozhassa, amiért a vasöntödében — sértés ne essék — évek óta agonizál az újítómozgalom. Bizony más oka is van ennek! Az újítási ankét, vagy az újítási hét fogalma például teljesen ismeretlen, sohasem rendeztek ilyeneket. Az újítások értékelése is gyermekcipőben járt az utóbbi időkig. Előlkalkulációt még csak végeztek, de utólagos haszonszámítást korábban soha. Az „eszmék”, egy-két száz forintos díjak-

Egy furcsa „helyezés”

A fenti kép csak akkor teljes, amikor a bajokat feltárjuk és mélyükre nézünk. Felszínen maradván más a helyzet. Az első negyedévben elfogadott 14 újításból 12-t bevezettek, a második év negyed négy újításából is három megvalósult már. Ha a számszerűséget csak az arányoknál vesszük figyelembe, nem is olyan rossz az eredmény. Az sem lebecsülendő, hogy az újítók fele fizikai munkás, és az sem, hogy a szocialista brigádok egyre több újítás kidolgozását vállalják. Mégis el kell csodálkoznunk azon, hogy az első negyedévben az ország vasöntődei között folyó újítási versenyben az előkelő második helyet foaltala el a szegedi. Jó ég, milyen lehet az újítómozgalom a többiben?

A munkaverseny és az újítómozgalom elválaszthatatlan egymástól. A mennyiségi és a minőségi versenynek szép hagyományai, és szép eredményei vannak az öntödében mégis félig sikertelen erőfeszítésnek hat mindaddig a verseny, míg az újítások fel nem zárkoznak a többi célkitűzés mellé. Hogy a szocialista brigádok már felismerték jelentőségét, elegendő alap lehet ahhoz, hogy betöltsék hivatását, és sokkal nagyobb mértékben csatolják az üzemet a jobb termelési eredmények előéréhez.

Öreg üzem a vasöntőde. Gépei — már amennyi van — korántsem a legkorszerűbbek. Ha valahol, itt jóval van az újítómozgalomnak!

Fehér Kálmán